

Převod majetku z vlastnictví obce do vlastnictví dobrovolného svazku obcí

založeného podle § 20a zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů ve vztahu k zákonu č. 357/1992 Sb., o dani dědické, darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. Dále pak převod majetku z vlastnictví svazku do vlastnictví obce.

Alois Veselý

Svazky obcí jsou specifickým druhem zájmových sdružení právnických osob podle ust. § 20f občanského zákoníku. Těmito ustanoveními se řídí i postavení dobrovolného svazku obcí, jejich vznik a zánik, ale s určitými výjimkami, respektive omezeními danými ust. § 20a až § 20a zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Z uvedené právní úpravy vyplývá, že dobrovolný svazek obcí se mimo jiné řídí rozpočtovými pravidly danými zákonem č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice, ve znění pozdějších předpisů, dále rozpočtovou skladbou stanovenou opatřením Ministerstva financí čj. 111/74 200/1997, o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších doplňků a dále pak účtovou osnovou stanovenou opatřením Federálního ministerstva financí čj. V/20 530/1992, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro rozpočtové příspěvkové organizace a obce, ve znění pozdějších doplňků.

Dobrovolný svazek obcí vede účetnictví o stavu a pohybu majetku, který mu byl mimo jiné převeden do správy majetku ve vlastnictví členských obcí, tak jak mu ukládá zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Dobrovolný svazek obcí nabyt nebo nabývá ma-

jetek do svého vlastnictví převážně způsobem níže uvedeným:

- převodem na základě privatizačního projektu z vlastnictví bývalého státního podniku Vodovody a kanalizace,
- svým vlastním hospodařením,
- převodem z vlastnictví obce podle ust. § 20a odst. 3 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

V současné době je ve vztahu k zákonu č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, aktuální převod majetku movitého a nemovitého z vlastnictví obce do vlastnictví svazku podle výše uvedeného ustanovení zákona o obcích.

Je nutné vždy posuzovat každý převod individuálně, mít na zřeteli všechna specifika jednotlivého majetku, který je převáděn. Jedná se hlavně o přesnou identifikaci a způsob účtování u původního vlastníka. Určit, zda se jedná o převod vlastnických práv úplatný či bezúplatný.

Z hlediska obecného lze charakterizovat bezplatnost tím, že za poskytnutí majetku nemá obec, která majetek poskytuje (převodce) obdržet od nabyvatele

¹ Viz IRISH, L. – KUSHEN, R. – SIMON, K. (eds.): *Guidelines for Laws Affecting Civic Organizations*. 1st ed. New York: The Open Society Institute 1997.

(svazku) žádné protiplnění, které by mělo majetkovou hodnotu (například poskytnutí služby či jiný výkon činnosti, která je ocenitelná penězi ve prospěch převodce). Pouze tedy v případě, že nabyvatel majetku neposkytuje žádné takové plnění ve prospěch převodce, je převod bezúplatný a podléhá dani darovací.

Výkon činnosti a odpovědnosti ze strany dobrovolného svazku obcí, který na sebe převzal svazek ve prospěch obcí ve svazku sdružených, lze považovat za protiplnění, tedy za převod majetku ve formě převzetí závazku. Takto úplatně převedený majetek z vlastnictví obce do vlastnictví dobrovolného svazku je možno posuzovat:

- nemovitý majetek je předmětem daně z převodu nemovitostí a je od daně osvobozen podle ust. § 20 odst. 2 písem. e) zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí ve znění p.p.,
- movitý majetek (vodovod, kanalizace) bude-li převod vyplývat z ust. § 14 odst. 1 písem. p) a r) zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, ve znění p.p. nebude předmětem daně darovací.

Jaké případy mohou nastat bude-li majetek převáděn z vlastnictví svazku zpět do vlastnictví obce? Zde je nutné vždy rozlišit, zda obec vystupuje ze svazku, či ve svazku zůstává. Zda obec bude vykonávat činnosti, které dříve na svazek přenesla. Je znovu nutné posoudit každý případ individuálně.

Z hlediska obecného je možné k dříve popsaným třem základním způsobům nabytí majetku svazkem konstatovat, že

- v případech převodu movitého a nemovitého majetku z vlastnictví dobrovolného svazku obcí do vlastnictví obce (která ze svazku vystupu-

je) a při současném zpětném převzetí závazku vystupující obec vykonávat činnosti, které obec dříve na svazek přenesla, se jedná rovněž o převody úplatné,

- takto tedy úplatný převod movitého majetku není předmětem daně darovací,
- v případech nabytí nemovitého majetku svazkem svým hospodařením a na základě přímého převodu privatizací od bývalých státních podniků Vodovody a kanalizace, není splněna zákonem stanovená podmínka pro přiznání osvobození od daně z převodu nemovitostí a to, že obec vystupující z dobrovolného svazku, na níž jsou nemovitosti svazkem převáděny, byla předchozím vlastníkem těchto nemovitostí viz ust. § 20 odst. 2 písm. e) zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí.

Bylo by možno vyjmenovat mnoho jiných případů, které se zásadně odlišují od výše uvedeného a uvedené zásady se na ně nevztahují. Uvádím jeden z mnoha případů, bez následujícího řešení. V obci, která je členem svazku, byl vybudován nový vodovod. Obec převzala ze svazku zpět do svého vlastnictví část vodovodu původního (vč. vodního zdroje), který bude využíván pouze pro účely zavlažování sportovního areálu, který není ve vlastnictví obce.

Závěrem tohoto příspěvku musím upozornit na některé nové zákonné normy, které vstoupí v platnost v průběhu roku 2000 či od 1. ledna 2001 jako je to v případě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, nebo zákona č. 132/2000 Sb., o změnách a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonech o hlavním městě Praze.